

**ЦЕНТР РОЗВИТКУ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**
Полтавський відокремлений підрозділ

Права та обов'язки депутатів місцевих рад

Божко Володимир Миколайович,
радник з юридичних питань
Полтавський ЦРМС,
доктор юридичних наук, доцент

Європейський Союз

MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK
Danida

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРОЄКТ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

U-LEAD
З ЄВРОПОЮ

Правовий статус депутатів місцевих рад визначається:

Конституцією України;
Законами України:

“Про статус депутатів місцевих рад”
від 11 липня 2002 року;

“Про місцеве самоврядування
в Україні”
від 21 травня 1997 року

Законами України:

“Про службу в органах місцевого самоврядування”
від 7 червня 2001 року;

“Про службу в органах місцевого самоврядування”
від 10 лютого 2017 року

“Про запобігання корупції” від 14 жовтня 2014 року

Депутат районної ради є представником інтересів територіальної громади села, селища, міста, який відповідно до Конституції України і закону про місцеві вибори обирається на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування на строк, встановлений Конституцією України

**Підстави для дострокового
припинення повноважень
депутата місцевої ради**
(без рішення відповідної ради):

- 1) відкликання його виборцями;
- 2) припинення його громадянства України або виїзду на постійне проживання за межі України;
- 3) його смерті;

- 3) обрання або призначення його на посаду, зайняття якої згідно з Конституцією України і законом не сумісне з виконанням депутатських повноважень;
- 4) обрання його депутатом іншої місцевої ради;
- 5) визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім

б) набрання законної сили обвинувальним вироком суду, за яким його засуджено до позбавлення волі

Стаття 364 Кримінального кодексу України Зловживання владою або службовим становищем

1. Зловживання владою тобто умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для самої себе чи іншої фізичної або юридичної особи використання службовою особою влади всупереч інтересам служби, якщо воно завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, - карається **арештом** на строк до шести місяців або **обмеженням волі** на строк до трьох років, або **позбавленням волі** на той самий строк, з **позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю** на строк до трьох років, **із штрафом** від двохсот п'ятдесяти до семисот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

7) набрання законної сили рішенням суду, яким його притягнуто до відповідальності за вчинення **корупційного правопорушення** або **правопорушення, пов'язаного з корупцією**, **та** застосовано покарання або накладено стягнення у виді позбавлення права займати посади або займатися діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування

Корупційне правопорушення - діяння, що містить ознаки корупції, вчинене державним службовцем, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність

Правопорушення, пов'язане з корупцією - діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені Законом “Про запобігання корупції” вимоги, заборони та обмеження, вчинене державним службовцем, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність

Корупційні правопорушення

- нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням
(ст.210 КК)
- підкуп працівника підприємства, установи чи організації
(ст.354 КК)
  - зловживання владою або службовим становищем
(ст.364 КК)
- зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст.364-1 КК)
- зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги (ст.365-2)

- прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст.368 КК)
- незаконне збагачення (ст.368-2 КК)
- підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст.368-3 КК)
- підкуп особи, яка надає публічні послуги (ст.368-4 КК)
- пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст.369 КК)

Кримінальний кодекс України

Стаття 366-1. Декларування недостовірної інформації

Подання суб'єктом декларування **завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом «Про запобігання корупції», або умисне неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації**

Кодекс України про адміністративні правопорушення

- порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності
(ст.172-4 КУпАП)
- порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (ст.172-5 КУпАП)
- порушення вимог фінансового контролю
(ст.172-6 КУпАП)

Кодекс України про адміністративні правопорушення

- порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (ст.172-7 КУпАП);
- незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (ст.172-8 КУпАП);
- невжиття заходів щодо протидії корупції (ст.172-9 КУпАП)

Стаття 172-7 КУпАП.

Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

1. Неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів -

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів -

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

3. Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, - тягнуть за собою накладення штрафу від чотирьохсот до восьмисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян **з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік**

ВИЩИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД УКРАЇНИ

У Х В А Л А

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

02 червня 2016 року

Перебуваючи на посаді Южноукраїнського міського голови 08.12.2013 року прийняв від своєї матері заяву на отримання дозволу на виготовлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в натурі під розміщення та обслуговування житлового будинку, **не повідомивши міську раду про наявний конфлікт інтересів**. За результатами розгляду даної заяви 26.12.2013 року на 45 сесії Южноукраїнської міської ради було прийнято рішення, яке підписане міським головою

ВИЩИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД УКРАЇНИ

У Х В А Л А

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

09 квітня 2015 року

Сільський голова визнаний винним у вчиненні адміністративного правопорушення передбаченого ст.172-7 КУпАП, адже **він не повідомив сільську раду про суперечність між особистими майновими інтересами його близької особи (сина)** та своїми службовими повноваженнями, наявність якої могла вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішення, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих йому службових повноважень. Під час головування на сесії при вирішенні питання щодо надання його синові дозволу на складання проекту землеустрою на земельну ділянку позивач **особисто проголосував за надання такого дозволу**, діючи всупереч інтересам служби.

Національне агентство з питань запобігання корупції

Методичні рекомендації
щодо запобігання та врегулювання
конфлікту інтересів

від 29.09.2017 року №839

Повноваження депутата місцевої ради
можуть припинятися достроково також
за рішенням відповідної ради у зв'язку з:

- 1) набранням законної сили обвинувальним вироком суду, за яким його засуджено до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі;
- 2) особистою заявою депутата місцевої ради про складення ним депутатських повноважень

Підстави для відкликання виборцями обраного ними депутата місцевої ради:

1) порушення депутатом місцевої ради положень Конституції і законів України, що встановлено судом;

2) пропуск депутатом місцевої ради протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, невиконання ним без поважних причин обов'язків депутата місцевої ради у виборчому окрузі

3) невідповідність практичної діяльності депутата місцевої ради основним принципам і положенням його передвиборної програми, невиконання депутатом місцевої ради зобов'язань звітувати перед виборцями та проводити зустрічі з ними

Рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою приймається на зборах виборців у кількості не менше:

- 1) 30 осіб для відкликання депутата сільської, селищної ради;
- 2) 100 осіб - депутата міської ради міста районного значення;
- 3) 300 осіб - депутата міської ради міста обласного значення та районної у місті ради;
- 4) 150 осіб - депутата районної ради;
- 5) 400 осіб - депутата обласної, Київської міської ради

Кількість членів

ініціативної групи у разі відкликання депутата має
становити:

- 1) сільської, селищної, міської (міста районного значення) ради – не менше 10 осіб;
- 2) районної, міської (міста обласного значення), районної в місті ради – не менше 50 осіб;
- 3) обласної, Київської міської ради – не менше 100 осіб.

У триденний строк після дня проведення зборів виборців, на яких було прийняте рішення про внесення пропозиції щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, особа, визначена офіційним представником ініціативної групи, повідомляє відповідну територіальну виборчу комісію про факт проведення зборів

На підтримку пропозиції про відкликання депутата
місцевої

ради, обраного в одномандатному виборчому окрузі,
має бути зібрано

підписи у кількості, що є більшою половиною
кількості виборців, які взяли участь у голосуванні
на відповідних місцевих виборах в
одномандатному виборчому окрузі,
у якому був обраний депутат

На підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради, **обраного у багатомандатному виборчому окрузі**, має бути зібрана така кількість підписів у відповідному багатомандатному виборчому окрузі, **що є більшою виборчої квоти**, яка була визначена у відповідному багатомандатному виборчому окрузі під час проведення виборів депутатів місцевої ради, але не меншою ніж кількість голосів, поданих за відповідну місцеву організацію партії у відповідному територіальному виборчому окрузі на місцевих виборах, за результатами яких він був обраний депутатом

З дня, наступного за днем повідомлення територіальної виборчої комісії про створення ініціативної групи, починається збір підписів за народною ініціативою, який проводиться у строки:

- 1) у разі відкликання депутата сільської, селищної, міської (міста районного значення) ради – 10 днів;
- 2) у разі відкликання депутата **районної**, міської (міста обласного значення), районної в місті ради – **20 днів**;
- 3) у разі відкликання депутата обласної, Київської міської ради – 30 днів

Після завершення збирання підписів, але не пізніше дня закінчення строку збору підписів, заповнені підписні листи збираються офіційним представником ініціативної групи, прошиваються та скріплюються підписами офіційного представника та не менше трьох членів ініціативної групи із зазначенням кількості зібраних підписів та не пізніш як на другий день разом з протоколом зборів виборців, що утворили відповідну ініціативну групу, передаються до відповідної територіальної виборчої комісії

Територіальна виборча комісія
приймає рішення про відкликання депутата
за народною ініціативою
(у разі якщо депутат був обраний шляхом
самовисування) або про
звернення до вищого керівного органу партії,
місцева організація
якої висувала відповідного депутата, щодо
відкликання депутата
місцевої ради за народною ініціативою

Вищий керівний орган партії розглядає звернення територіальної виборчої комісії щодо відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою та приймає рішення про відкликання такого депутата за народною ініціативою або про відмову в задоволенні цієї ініціативи.

Рішення вищого керівного органу партії, передається до відповідної територіальної виборчої комісії, яка інформує про зміст рішення ініціативну групу

Депутат місцевої ради здійснює
свої повноваження,
не пориваючи з виробничою
або службовою діяльністю

Депутат місцевої ради повинен дотримуватися таких правил депутатської етики:

- 1) керуватися загальнодержавними інтересами та інтересами територіальної громади чи виборців свого виборчого округу, від яких його обрано;
- 2) не використовувати депутатський мандат в особистих інтересах чи в корисливих цілях;
- 3) керуватися у своїй діяльності та поведінці загальновизнаними принципами порядності, честі і гідності

4) **не розголошувати відомостей, що становлять державну або іншу таємницю**, яка охороняється законом, чи стали йому відомі у зв'язку з його участю в депутатських перевірках;

5) **не допускати образливих висловлювань**, не використовувати у публічних виступах недостовірні або неперевірені відомості стосовно органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ і організацій, їх керівників та інших посадових чи службових осіб, депутатських груп, фракцій, окремих депутатів місцевих рад;

6) **не приймати будь-яких гонорарів, подарунків, не отримувати винагород безпосередньо чи опосередковано за дії, пов'язані зі здійсненням ним депутатських повноважень.**

подарунок - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової

Депутатам місцевих рад **забороняється** безпосередньо або через інших осіб **вимагати, просити, одержувати подарунки** для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб:

- 1) у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної із виконанням функцій органів місцевого самоврядування;
- 2) якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи

Ці обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які:

1) даруються *близькими особами*;

2) одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси

Близькі особи – особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також - незалежно від зазначених умов - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта

Стаття 172-5 КУпАП. Порухення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків

Порухення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією такого подарунка.

Та сама дія, вчинена особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за порушення, передбачене частиною першою цієї статті, - тягне за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією такого дарунка (пожертви) та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік

ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕПУТАТА
МІСЦЕВОЇ РАДИ
У ВИБОРЧОМУ ОКРУЗІ

У виборчому окрузі депутат місцевої ради має право:

- 1) офіційно представляти виборців свого виборчого округу та **інтереси територіальної громади** в місцевих органах виконавчої влади, відповідних органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах і організаціях незалежно від форми власності з питань, що належать до відання органів місцевого самоврядування відповідного рівня;

2) порушувати перед органами і організаціями, їх посадовими особами, а також керівниками правоохоронних та контролюючих органів питання, що зачіпають інтереси виборців, та вимагати їх вирішення;

3) брати участь з правом дорадчого голосу у засіданнях інших місцевих рад та їх органів, загальних зборах громадян за місцем проживання, засіданнях органів самоорганізації населення, що проводяться в межах території його виборчого округу;

4) доступу до засобів масової інформації
комунальної форми власності з метою
оприлюднення результатів власної депутатської
діяльності та інформування про роботу ради в
порядку, встановленому відповідною радою;

У виборчому окрузі депутат місцевої ради зобов'язаний:

- 1) підтримувати зв'язок з виборцями, відповідною територіальною громадою, трудовими колективами і громадськими організаціями, які висунули його кандидатом у депутати місцевої ради, а також колективами інших підприємств, установ, організацій, незалежно від форми власності, органами місцевого самоврядування, місцевими органами виконавчої влади, розташованими на відповідній території;

2) не рідше **одного разу на півріччя**
інформувати виборців про роботу місцевої
ради та її органів, про виконання планів і
програм економічного і соціального розвитку,
інших місцевих програм, місцевого бюджету,
рішень ради і доручень виборців;
(п.2 ч.1 статті 10 Закону)

3) брати участь у громадських слуханнях з питань, що стосуються його виборчого округу, в організації виконання рішень ради та її органів, доручень виборців, у масових заходах, що проводяться органами місцевого самоврядування на території громади або виборчого округу;

4) вивчати громадську думку; **вивчати потреби територіальної громади**, інформувати про них раду та її органи, брати безпосередню участь у їх вирішенні;

5) визначити і оприлюднити дні, години та місце прийому виборців, інших громадян; **вести регулярний**, не рідше одного разу на місяць, **прийом виборців**, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів територіальної громади, вживати заходів щодо забезпечення їх оперативного вирішення.

Депутат місцевої ради розглядає пропозиції, заяви і скарги громадян, які надійшли до нього, вживає заходів до їх своєчасного, обґрунтованого вирішення;

вивчає причини, які породжують скарги громадян, і вносить свої пропозиції щодо їх усунення до органів місцевого самоврядування, до місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій, об'єднань громадян;

систематично веде прийом громадян

Депутат місцевої ради може направляти одержані ним пропозиції, заяви і скарги до відповідних органів, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, об'єднань громадян, якщо вирішення питань належить до їх повноважень, які зобов'язані розглянути їх відповідно до закону і про результати повідомити заявника, а також депутата місцевої ради

Депутатське звернення - викладена в письмовій формі вимога депутата місцевої ради з питань, пов'язаних з його депутатською діяльністю, до місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, а також керівників правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, здійснити певні дії, вжити заходів чи дати офіційне роз'яснення з питань, віднесених до їх компетенції

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, керівники правоохоронних та контролюючих органів, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, до яких звернувся депутат місцевої ради, зобов'язані у десятиденний строк розглянути порушене ним питання та надати йому відповідь, а в разі необхідності додаткового вивчення чи перевірки дати йому відповідь не пізніш як у місячний строк

Якщо депутат місцевої ради не задоволений результатами розгляду свого звернення або якщо місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їх посадові особи, керівники підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, ухиляються від вирішення порушеного у зверненні питання у встановлений строк,
він має право внести депутатський запит

Депутатський запит - це підтримана радою вимога депутата місцевої ради до посадових осіб ради і її органів, сільського, селищного, міського голови, керівників підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, які розташовані або зареєстровані на відповідній території, а депутата міської (міста обласного значення), **районної**, обласної **ради** - також до **голови місцевої державної адміністрації, його заступників, керівників відділів і управлінь з питань, які віднесені до відання ради**

Депутатський запит може бути внесений депутатом місцевої ради або групою депутатів попередньо або на пленарному засіданні ради у письмовій чи усній формі.

Запит підлягає включенню до порядку денного пленарного засідання ради

Рада може зобов'язати відповідний орган подати
у встановлений нею строк
звіт про виконання рішення по запиту
депутата місцевої ради

Якщо запит з об'єктивних причин не може бути розглянуто у встановлений радою строк, то орган або посадова особа зобов'язані письмово повідомити раді та депутатові місцевої ради, який вніс запит, і запропонувати інший строк, який **не повинен перевищувати один місяць з дня одержання запиту.**

Відповідь на запит у разі необхідності розглядається на пленарному засіданні ради

Депутат місцевої ради має право дати оцінку відповіді на свій депутатський запит.

За результатами відповіді на депутатський запит може бути проведено обговорення, якщо на цьому наполягає не менше $1/4$ присутніх на засіданні депутатів місцевої ради

За результатами розгляду відповіді на депутатський запит рада приймає відповідне рішення

Депутат місцевої ради на території відповідної ради має право на невідкладний прийом посадовими особами місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівниками підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, розташованих на території відповідної ради, з питань депутатської діяльності

Посадові особи місцевих органів виконавчої влади,
органів місцевого самоврядування, керівники
підприємств, установ та організацій незалежно від форми
власності, розташованих на території відповідної ради,
на звернення депутата місцевої ради надають йому
довідкові матеріали та іншу інформацію, необхідні для
здійснення депутатських повноважень

Депутат місцевої ради періодично, але не рідше одного разу на рік, зобов'язаний звітувати про свою роботу перед виборцями відповідного виборчого округу, об'єднаннями громадян.

Рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів місцевої ради перед виборцями
(частина 1 статті 16 Закону)

Звіт депутата повинен містити відомості про його діяльність у раді та в її органах, до яких його обрано, а також про його роботу у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання, про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів, а також доручень виборців свого виборчого округу

Звіт депутата місцевої ради може бути проведено в будь-який час на вимогу зборів виборців за місцем проживання, трудової діяльності або навчання, а також органів самоорганізації населення

Депутат місцевої ради **не пізніше як за сім днів**
повідомляє виборців про час і місце проведення звіту
через місцеві засоби масової інформації або в інший
спосіб

Депутат місцевої ради інформує раду та її виконавчі органи про результати обговорення його звіту, зауважень і пропозицій, висловлених виборцями на адресу ради та її органів, а також про доручення, дані депутатові у зв'язку з його депутатською діяльністю.

Витрати, пов'язані з проведенням звітів депутатів місцевої ради перед виборцями та їх зустрічей з ними, здійснюються за рахунок відповідних місцевих бюджетів у межах затверджених на ці цілі видатків

ПОВНОВАЖЕННЯ
ДЕПУТАТА
МІСЦЕВОЇ РАДИ
У РАДІ

Права депутата місцевої ради у раді та її органах:

Депутат місцевої ради користується **правом
ухвального голосу** з усіх питань, що розглядаються на
засіданнях ради та її органів, до складу яких він
ВХОДИТЬ

Депутат місцевої ради має право:

- 1) обирати і бути обраним до органів відповідної ради;
- 2) офіційно представляти виборців у відповідній раді та її органах;
- 3) пропонувати питання для розгляду їх радою та її органами;

4) вносити пропозиції і зауваження до порядку денного засідань ради та її органів, порядку розгляду обговорюваних питань та їх суті;

5) вносити на розгляд ради та її органів пропозиції з питань, пов'язаних з його депутатською діяльністю;

6) вносити на розгляд ради та її органів проекти рішень з питань, що належать до їх відання, поправки до них;

7) висловлюватися щодо персонального складу утворюваних радою органів і кандидатур посадових осіб, які обираються, призначаються або затверджуються радою;

8) порушувати питання про недовіру сільському, селищному, міському голові, розпуск органів, утворених радою, та звільнення посадових осіб місцевого самоврядування;

9) брати участь у дебатах, звертатися із запитами, ставити запитання доповідачам, співдоповідачам, головуючому на засіданні;

10) вносити пропозиції про заслуховування на пленарному засіданні ради звіту чи інформації будь-якого органу або посадової особи, підзвітних чи підконтрольних раді, а також з питань, що віднесені до компетенції ради, інших органів і посадових осіб, які діють на її території;

11) порушувати в раді та її органах питання про необхідність перевірки роботи підзвітних та підконтрольних раді органів, підприємств, установ, організацій;

- 12) виступати з обґрунтуванням своїх пропозицій та з мотивів голосування, давати довідки;
- 13) ознайомлюватися з текстами виступів у стенограмах чи протоколах засідань ради та її органів до їх опублікування;
- 14) оголошувати на засіданнях ради та її органів тексти звернень, заяв, пропозицій громадян або їх об'єднань, якщо вони мають суспільне значення;

15) об'єднуватися з іншими депутатами місцевої ради
в депутатські групи, фракції

Депутат місцевої ради зобов'язаний:

- 1) додержуватися Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, регламенту ради та інших нормативно-правових актів, що визначають порядок діяльності ради та її органів

2) брати участь у роботі ради, постійних комісій та інших її органів, до складу яких він входить, всебічно сприяти виконанню їх рішень;

3) виконувати доручення ради, її органів, сільського, селищного, міського голови чи голови ради; інформувати їх про виконання доручень.

У разі пропуску депутатом протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, членом якої він є, невиконання ним без поважних причин рішень і доручень ради та її органів **відповідна рада може звернутися до виборців з пропозицією про відкликання такого депутата** у встановленому законом порядку (частина 5 статті 20 Закону)

Помічники-консультанти депутата місцевої ради

Депутат місцевої ради може мати
до п'яти помічників-консультантів,
які працюють на громадських засадах

Персональний підбір кандидатур на посаду помічника-консультанта депутата місцевої ради, організацію їх роботи та розподіл обов'язків між ними здійснює особисто депутат місцевої ради, який несе відповідальність щодо правомірності своїх рішень

Умови діяльності та

кількість помічників-консультантів

депутата місцевої ради визначаються Положенням про помічника-консультанта депутата місцевої ради, яке затверджується відповідною радою

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням першої сесії обласної
ради шостого скликання
від 7 грудня 2010 року.

Зі змінами, внесеними рішенням четвертої сесії обласної ради
шостого скликання
від 30 березня 2011р.

ПОЛОЖЕННЯ **про помічника-консультанта депутата Полтавської обласної ради**

Глава 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Правовий статус помічника-консультанта депутата обласної ради.

1. Відповідно до частини першої статті 29-1 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад", депутат Полтавської обласної ради (надалі - депутат обласної ради) може мати до п'яти помічників-консультантів, правовий статус і умови діяльності яких визначаються Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", Законом України "Про статус депутатів місцевих рад", іншими законами та цим Положенням.

2. Помічник-консультант депутата обласної ради працює на громадських засадах.

3. Помічником-консультантом депутата обласної ради може бути лише громадянин України, який має загальну середню освіту.

Помічником-консультантом депутата місцевої ради
може бути лише громадянин України, який має
загальну середню освіту

Помічник-консультант депутата місцевої ради має право:

- 1) входити і перебувати у приміщеннях відповідної місцевої ради за пред'явленням посвідчення помічника-консультанта, дотримуючись встановленого порядку;
- 2) одержувати надіслану на ім'я депутата місцевої ради поштову й телеграфну кореспонденцію, відправляти її за дорученням депутата місцевої ради;

3) за дорученням депутата місцевої ради брати участь в організації вивчення громадської думки, потреб територіальної громади, інформувати про них депутата відповідної місцевої ради та вносити пропозиції щодо шляхів їх вирішення;

4) за письмовим зверненням депутата місцевої ради та за згодою посадових осіб органів місцевого самоврядування користуватися копіювально-розмножувальною та обчислювальною технікою.

Помічник-консультант
депутата місцевої ради зобов'язаний:

- 1) дотримуватися вимог Конституції України, законодавства України, а також Положення про помічника-консультанта депутата відповідної ради;
- 2) при виконанні своїх обов'язків не допускати дій, що можуть негативно впливати на виконання повноважень депутата місцевої ради, утримуватися від заяв та вчинків, що компрометують депутата місцевої ради;

3) за дорученням депутата місцевої ради вивчати питання, необхідні депутату місцевої ради для здійснення його депутатських повноважень, готувати по них відповідні матеріали;

4) допомагати депутату місцевої ради в організації проведення звітів і зустрічей з виборцями;

5) допомагати депутату місцевої ради в розгляді надісланих на його ім'я поштою або поданих на особистому прийомі виборцями пропозицій, заяв і скарг громадян та вирішенні порушених у них питань;

6) надавати депутату місцевої ради організаційно-технічну та іншу необхідну допомогу при здійсненні ним депутатських повноважень.

На час сесії чи засідання постійної комісії місцевої ради,
а також для здійснення депутатських повноважень в
інших передбачених законом випадках депутат місцевої
ради звільняється від виконання виробничих або
службових обов'язків.

У разі здійснення депутатських повноважень у робочий
час депутату місцевої ради за основним місцем роботи
відшкодовуються середній заробіток та інші витрати,
пов'язані з депутатською діяльністю, за рахунок коштів
відповідного місцевого бюджету

Депутат місцевої ради має право на підвищення своєї кваліфікації.

Порядок організації підвищення кваліфікації депутатів місцевих рад визначає відповідна рада

Депутат місцевої ради користується на території відповідної ради **правом безплатного проїзду** на залізничному, автомобільному і водному транспорті незалежно від форми власності, а також на всіх видах міського пасажирського транспорту (за винятком таксі).

У разі якщо вся територія відповідної ради знаходиться в межах населеного пункту, то право безоплатного проїзду депутата місцевої ради поширюється на всю територію населеного пункту

Відповідна рада та її виконавчі органи **забезпечують депутатів місцевих рад офіційними виданнями та інформаційними матеріалами ради, організують допомогу їм з правових питань депутатської діяльності**, надають можливість депутатам ознайомитися з рішеннями ради та її органів, розпорядженнями відповідної місцевої державної адміністрації, актами підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території

Дякую Вам за увагу!

**Божко В.М.
097 665 3042**

volodymyr.bozhko@lgdc.org.ua